

2. Чиж Н. М. Управління власним капіталом банку: проблеми та перспективи / Н. М. Чиж, М. І. Дзямулич, О. А. Урбан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://file:///C:/Users/USER/Downloads/ecfor_2016_2_48.pdf.

Гладинець Наталія Юрївна,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Білей Валентина Іванівна,
магістр зі спеціальність «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Мукачівського державного університету

ФУНКЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Місцеве самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [1].

Конституювання територіальної громади як первинного суб'єкту місцевого самоврядування активізує глибинні процеси політичної і соціально-економічної реновації суспільства і держави, виступає об'єктивною і тому неодмінною передумовою та вагомим фактором всього процесу реформування, яке відбувається в нашій країні та переслідує глобальну мету – побудову демократичної, правової та соціальної держави. Така об'єктивація викликана тим, що, по-перше, в місцеве самоврядування залучені всі громадяни України, які виступають в ньому як жителі певних адміністративно-територіальних одиниць, а, по-друге, всі реформи, які здійснюються в Україні, – політична, економічна тощо – або безпосередньо здійснюються на місцях, або мають вихід на локальний рівень. Таким чином, місцеве самоврядування, відображаючи політичні, географічні, соціально-економічні, національно-культурні та інші особливості різних територіальних одиниць, сприяє набуттю ними своєї індивідуальності, посилює відчуття належності людини до певної територіальної громади, має стратегічне значення в процесі соціальної інтеграції та політичної мобілізації суспільства [2].

Спираючись на досвід дослідження функцій інших суб'єктів публічно-владних відносин, зокрема функцій держави, функцій органів управління, функцій органів місцевого самоврядування тощо, автор визначає основні функції територіальних громад як основні напрями та види муніципальної діяльності цих спільностей, які виражають волю і інтереси місцевих жителів та забезпечують здійснення ними відносин з державою, її органами, суб'єктами місцевого самоврядування в межах Конституції і законів України. Дане формулювання дозволяє відобразити основоположні моменти в розумінні функцій територіальних громад як суб'єктів місцевого самоврядування. По-перше, воно орієнтує ці суб'єкти на досягнення єдиної мети для всієї системи територіальної самоорганізації — вирішення питань місцевого значення, забезпечує поєднання

інтересів загальнодержавних з інтересами певної території. По-друге, розкриває зміст діяльності цих суб'єктів муніципального права та її динамічну спрямованість. По-третє, відображає місце територіальних громад в системі місцевого самоврядування як первинного суб'єкту.

Спираючись на тезу про те, що функції визначають організаційну побудову системи місцевого самоврядування, доводиться, що система місцевого самоврядування являє собою побудовану на легальних засадах цілісну, структурно і функціонально впорядковану сукупність суб'єктів (територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, їх виконавчі органи і посадові особи, органи самоорганізації населення), в процесі функціонування і взаємодії яких реалізуються принципи місцевого самоврядування. Функції системи місцевого самоврядування розкривають та характеризують взаємозв'язки структурних елементів даної системи як цілісного суб'єкта влади і управління на локально-регіональному рівні. Кожна з таких функцій – це певний вид публічно-владного та управлінського впливу, який пронизує систему суб'єктів місцевої демократії та є спільним, типовим для них. Тому в структурі системи місцевого самоврядування функції її окремих суб'єктів мають певну диференціацію, розподіл і розосередження у владно-управлінських функціях різних суб'єктів місцевого самоврядування, їх ланок і підсистем.

Провідне місце в системі місцевого самоврядування займає територіальна громада як єдиний носій функцій і повноважень місцевого самоврядування. Обсяг функцій територіальних громад співпадає з обсягом функцій системи місцевого самоврядування. Тому, при характеристиці функцій і повноважень територіальної громади, її органів та посадових осіб, слід мати на увазі, що функції територіальної громади є пріоритетними в системі функцій суб'єктів місцевого самоврядування.

Зауважимо, що представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування здійснюють значний обсяг функцій управлінського характеру та виступають організуючою основою в системі місцевого самоврядування. Їх значення полягає не тільки в організації управління на місцях та здійснення завдань місцевого значення, але й в забезпеченні розвитку демократичних засад в суспільстві, наближенні інтересів місцевих жителів та інтересів держави, забезпеченні єдності суспільства. Органи та посадові особи місцевого самоврядування мають як спільну, так і виключну компетенцію, що дозволяє їм успішно функціонувати в режимі збалансованого здійснення функцій і повноважень.

Отже, функціонування територіальних громад можливе лише за умови оптимального поєднання інститутів безпосередньої та представницької демократії, які у сукупності складають політичний (організаційний) механізм реалізації функцій місцевого самоврядування.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» Науково-практичний коментар // Інститут законодавства Верховної Ради України, 1999. – Ст.397.
2. Функції територіальних громад як специфічних суб'єктів конституційного права // Право України. – 1998. - №8. – С.21-24.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>